

ಸೋಲಿನ ಸರದಾರರಾಗಬೇಡಿ

ಸೋಲು ಎನ್ನುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ದುಃಖದಾಯಕ ಅನುಭವ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲರ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಷ್ಟ, ಕೋಟಲೆಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ.

■ ಎಸ್.ಪಿ. ಶ್ಯಾನಭಾಗ

ಸೋಲು ಕೆಟ್ಟದ್ದು. ಆದರೆ ಗೆಲುವಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸದೇ ಇರುವುದು ಇನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದು.

- ಥಿಯೋಡೋರ್ ರೂಸ್‌ವೆಲ್ಟ್

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿಧನರಾದ ಪ್ರೊ. ಸ್ಟೀಫನ್ ಹಾಕಿಂಗ್ ಅವರು ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್‌ಸ್ಟೀನ್ ನಂತರ ಬಹುಶಃ ಜಗತ್ತು ಕಂಡ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿಜ್ಞಾನಿ. ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ತಲೆದೋರುವ 'ಮೋಟಾರ್ ನ್ಯೂರೋಸ್' ಎಂಬ ಪ್ರಾಣ ಹಿಂಡುವ ಘೋರಾತಿಘೋರ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಅವರು ಬಾಳಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಜೀವಚಕ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಅದಮ್ಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತು, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾದವರು. A brief history of time ನಂತಹ ಮೌಲಿಕ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಪ್ರತಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಮಾರಾಟವಾಗಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ದೈಹಿಕ ಊನತೆಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತು ಅವರು ಮಡದಿ, ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ತುಂಬು ಜೀವನವನ್ನೂ ನಡೆಸಿದರು!

ಇಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಧೈಯನಿಷ್ಠ, ಸಮಾಜ ಸೇವಕ ದಿವಂಗತ ಬೆಳಗರೆ ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಂದೇ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ಒಬ್ಬೊಳಿಗಾದರು. ತದನಂತರ ಎರಡು ಹೃದಯಾಘಾತಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದವು. ಜತೆಗೆ ಒಂದು ಸೆಲ್‌ಬ್ರೆಲ್ ಹೆಮೋರೋಜ್ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಓಪನ್ ಹಾರ್ಟ್ ಸರ್ಜರಿಗೆ ಒಳಗಾದರು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರೂ ಅವರ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ ಕುಗ್ಗಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ತೊಂಬತ್ತೆಂಟನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಅವರು ಸ್ಪ್ರಿಂಗಿನಂತೆ ಓಡಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಈ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯವಿಷ್ಟೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಕಷ್ಟ, ತೊಂದರೆ, ದುರಂತಗಳು, ಏಳುಬೀಳುಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಲು ಬಿಡಬಾರದು. ಇಂತಹ ಕಷ್ಟದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಧೃತಿಗೆಡದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನೀವು ಎದುರಿಸುವುದೇ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅಳಿಯುವ ಮಾನದಂಡವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೋಲು ಎನ್ನುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಕ್ಕಷ್ಟ ಹಾಗೂ ದುಃಖದಾಯಕ ಅನುಭವ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲರ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಷ್ಟ, ಕೋಟಲೆಗಳು, ಅವಮಾನಕಾರಿ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಮುಖ್ಯ. ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಸೋಲಿನ ಅನುಭವಗಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುಳ್ಳಿನ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಸೋಲುಗಳಿಗೆ ನೀವು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ, ಸಾರಾಸಾರ

ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಅವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ದುರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿ, ಸತ್ವಹೀನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಯಶಸ್ವಿನ ಪಥದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಚಲಿಸದಂತೆ ಅವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಸೋಲುಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತಾಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಯಾರೇ ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವಿರುತ್ತೀರಿ. 'ಏನೋ ಉಪದೇಶ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ...' ಎನ್ನುವ ನಿರಾಶಾಭಾವ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆವರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಾರದು. ನೀವು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದುವುದರ ಕುರಿತು ಕಟಿಬದ್ಧರಾಗಬೇಕು, ತ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಬೇಕು.

ಸೋಲಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಹುನ್ನರವೆಂದರೆ, ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಸಹಾಯಕರನ್ನಾಗಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವ್ಯಥಾವಿದ್ವಂತೆ, ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗದೇ, ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕ ನಿಲುವಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಶೀಲತೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರದ್ದು ಸದಾ ನೆಗೆಟಿವ್ ಚಿಂತನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸೋಲಿನ ಭಯ ಕಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. 'ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೊರಟು ಸೋತುಬಿಟ್ಟೆರೆ...' ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಅವರಿಗೆ! ಗೆಲುವಿನ ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಸುವಷ್ಟೂ ತಾಳ್ಮೆ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ ಅವರಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ ಸದಾ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಗುಡ್ಡ ಮಾಡುವವರು. ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ, ಪುಟ್ಟ ಸೋಲುಗಳನ್ನೂ ಭೂತಗನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಅವರು ಹೌಹಾರುವುದುಂಟು. ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅವರದೇ ಆದ ಭ್ರಾಮಕ ಕಥೆ, ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವುದುಂಟು. ಇಂತಹವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದೆಲ್ಲ ಬರೇ ಸೋಲಿನ ಕುರಿತಾಗಿನ ಭಯ, ಹತಾಶೆ ಹಾಗೂ ಮೇರೆ ಮೀರಿದ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆ ಗಮನಿಸಿ: ನೌಕರಿಗಾಗಿ ಅಂಡೆಲೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ, ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ತಾನು ಸರಿಯಾದ ತಯಾರಿ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಕೊರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶನದ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲ! ನಮ್ಮ ಒಂದು ಸೋಲು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸೋಲು ಮಾತ್ರ, ಅದು ನಮ್ಮ ಸೋಲಿನ ಬದುಕಿನ ಸೂಚಕವಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸದಾ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯೊಂದರ ಪ್ರಕಾರ, ಸೋಲಿನ ಭಯವೆಂಬುದು ಅನುವಂಶೀಯವೂ ಹೌದು ಎಂದು ದೃಢಪಟ್ಟಿದೆ. ಸೋಲಿಗೀಡಾಗುವ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮುನಿಸು ತೋರುವುದು ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲರದರಿಗೆ ಅವಮಾನಕ್ಕೀಡು ಮಾಡುವುದು, ದೈಹಿಕ ಹಿಂಸೆ ನೀಡುವುದೇ ಮೊದಲಾದ ಬಾಲಿಷ ವರ್ತನೆಗಳಿಂದ 'ನಿನ್ನ ಸೋಲನ್ನು ನಾನು ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂಬರ್ಥದ ತೀರ್ಪನ್ನು ವಿದ್ಯುತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೈರಾಣು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.